

Uredništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravištvo:
Schillerjeva cesta šte. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogerske dežele:
celoletno K 25—
polletno K 1250
četrtletno K 630
mesečno K 210
Za Nemčijo:
celoletno K 28—
za vse druge de-
žele i. Ameriko K 30—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za oglase (inzerate) se
plačuje od četverostopne
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 25.

Celje, v pondeljek, dne 1. februarja 1909.

Leto I.

Belar.

II.

S tem naslovom smo dne 27. pr. m. priobčili članek, ki je osobito na Kranjskem — kakor se nam poroča — vzbujal vseobčno senzacijo, na mejah pa — konsternacijo. Zakaj, če imamo v „osrčju Slovenije“ tako nečujne in malomarne čuvaje narodnih pravic slovenskih, ki teh pravic niti v domači hiši ne utegnejo — ali pa nočejo — varovati, potem ubogi narod slovenski, čigar usoda je izročena takim ljudem. In da se ti ljudje čisto nič ne sramujejo, pa tudi nočejo poboljšati, to nam dokazuje odgovor, ki nam ga je dal ljubljanski dnevnik „Slovenec“. Ta medli zagovor nam odkriva, da smo s svojimi izvajanjmi zadeli v črno. Skrbno se izogiba točnemu odgovoru na jasne in resnične naše obdolžitve ter skuša zadevo izpeljati na stranski tir. Svojim „bravcem“ trosi peska v oči, da ne vidijo glavne stvari. Vprašnje „s kaj je resnica?“ ter odgovarja: „resnica je: 1.) da so vsi poslanci „Narodne zveze“, ki so bili navzoči, glasovali proti proračunskemu provizoriju in nobeden za provizorij in 2.) da se ni razpravljalo o proračunu — še manj o vsaki postavki proračuna posebej — ampak samo o računskem provizoriju.“ Je to vse, kar ima povedati?

Vsebina tega odgovora je morda resnična, ali vse to je čisto postranska stvar. Zato vprašamo mi, zakaj se „Slovenec“ umika odgovoru na glavne naše trditve, zakaj ga ne daje v pomirjenje slovenske javnosti, zakaj nima besedice zagovora za svoje poslance? Zato, ker uredništvo Slovencevo čisto dobro pozna krivca izmed teh poslancev in ker ve, da je krivda na strani teh poslancev. S svojim molkom krije „Slovenec“ to krivdo. Zategadelj je skrivna grehu, storjenem nad slovenskim narodom.

Da pa „Slovenec“ damo priliko, podati čisto jasen in točen odgovor, na kateri ga pozivljamo in katerega nam mora dati, ako naj ga ne zadene očitjanje, da s svojim molkom vzgaja

korncpajo in politično nemoralo, ga vprašamo tudi mi: Kaj je resnica?

Resnica je;

1.) da so državni poslanci vže 10. decembra 1908 imeli v rokah tiskani proračun za leto 1909, dočim se je Belarjevo imenovanje razglasilo stoprav 24. decembra, potem ko je drž. zbor vzprejel proračunski provizorij;

2. da stoji v IV. poglavju tega proračuna na str. 14. glede šolstva na Kranjskem črno na belem pod št. 3. „trije deželni šolski nadzorniki (VI. činovni razred) 20.800 K“, nekaj vrstic niže pod št. 6. aktivitetne doklade za tri deželne šolske nadzornike (VI. činovni razred) 3312 kron in na str. 49.: „redna potrebnost je višja na Kranjskem za 8891 kron osobito radi plače za tretjega deželnega šolskega nadzornika“;

3.) da so imeli poslanci ta tiskani proračun v rokah šest dni, preden je prišlo do glasovanja o provizoriju, a nobeden kranjskih državnih poslancev ni ngovarjal tej postavki, nihče je niti omenjal ni, zamolčali so jo popolnoma slovenski javnosti, ki je stoprav 24. decembra, ko se je razglasilo imenovanje, izvedela zanjo;

4.) da so kranjski državni poslanci to postavko za molčali ne samo svojim tovarišem izvenkranjskim slovenskim državnim poslancem, ampak tudi ostalim slovanskim osobito češkim državnim poslancem, ki bi v tej zadevi brez dvoma prišli na pomoč našim državnim poslancem;

5.) da se je razpravljalo tako o nujnosti predloge o „računskem provizoriju“ kakor o provizoriju samem, pa nihče izmed kranjskih državnih poslancev glede postavke nemškega dež. šol. nadzornika ni zini besedice;

6.) da so poslanci „Narodne zveze“ vzlic tej postavki v proračunu — seveda ker jih niso poučili državni poslanci iz Kranjske — sklenili glasovati

za nujnost predloge o provizoriju in da so — osobito kranjski državni poslanci — glasovali za nujnost predloge, ki se v njej nahaja postavka nemškega deželnega šol. nadzornika na Kranjskem;

7.) da proračunski provizorij obsega vse one postavke kakor proračun sam; razloček je le ta, da provizorij velja za nekaj mesecev, proračun je pa določen za celo leto. Ako so torej poslanci glasovali za nujnost provizorija, so s tem glasovali za postavko nemškega šolskega nadzornika in naravnost za Belarjevo imenovanje;

8.) da so nekateri poslanci „Narodne zveze“ pozneje glasovali proti provizoriju in merito, da pa „Narodna zveza“ ob utemeljevanju, glasovati proti provizoriju, med razlogi ni navajala postavke nemškega deželnega šolskega nadzornika, ampak je imenovala nekako kot edini razlog: splošne politične razmere (ker Bienert ni upošteval dr. Šusteršiča za svojo ministrsko listo!) Ob glasovanju proti provizoriju torej postavka nemškega dež. šolskega nadzornika ni bila nikak nagib za glasovanje, ker takrat kranjski državni poslanci svojim tovarišem niti povedali niso, da je ta postavka v provizoriju;

9.) da je za sprejetje nujnosti kake predloge treba dvetretjinske večine, za sprejetje predloge same pa le navadne nadpolovične večine. Vzlic temu je „Narodna zveza“ sklenila glasovati za nujnost, a proti predlogi. (Spominjamo svoje bralce na glasovito Sternbergovo izjavo. Tako glasovati se namreč pravi direktno podpirati vlado. Op. uredn.)

10.) da je vzlic vsem tem dejstvom kranjski deželni odbor po razglašenem imenovanju Belarjevem ogorčeno protestiral proti imenovanju. Dotični seji je predsedoval državni poslanec in dež. glavar kranjski

pl. Šuklje; poleg njega pa sta tačas bila v deželnem odboru državna poslanca dr. Šusteršič in Jaklič. In pl. Šuklje kakor tudi vitez Franc Josipovega reda dr. Šusteršič sta stara parlamentarca in diplomata, ki od njih ne moremo domnevati, da bi bila prezrla le eno proračunsko postavko;

11.) da je po Belarjevem imenovanju ravno tako ogorčeno protestiral občinski svet ljubljanski v seji, ki jo je vodil državni poslanec.

Ako torej more „Slovenec“ teh 11 tez zagovarjati ter spričo vsej slovenski javnosti dokazati, da so neresnične, potem smo prvi, ki hočemo skesano reči: mea culpa! Vabimo torej svojega kolego „Slovenca“, v čigar uredništvu se je sklenil dogovor, da se mora o stvari molčati v časopisju, naj nam odgovori točko za točko. Želimo pa jasnega, določnega odgovora brez sofizmov, brez zavijanja in — brez ligvorianstva.

Politična kronika.

O načrtu okrožne ustave za Češko poročajo nemški listi, da bode celo Češko razdeljeno na šest nemških, deset čeških in štiri mešana okrožja. Velikost posameznih okrožij bode zelo različna ter bode bolj nemškim zahtevam prilagodena; tako bode štelu liberške okrožje nad pol milijona prebivalcev, dočim jih bode imelo mostecko komaj 120.000. Na čelu vsakega okrožja bode stala posebna okrožna vlada z namestniškim svetnikom na čelu ter voljeni okrožni zastop; sedajni okrajni zastopi bodo odpravljeni. Okrožne vlade bodo v nekaterih vprašanjih oblastva prve, v drugih zopet oblastva druge stopnje ter bode vsled tega v nekaterih vprašanjih odločevalo namestništvo v Pragi, v drugih pa notranje ministerstvo kot zadnja in najvišja instanca. Ta določba odgovarja popolnoma nemški zahtevi, da se popolnoma emancipirajo vsakega upliva od strani deželnega odbora (v občinskih in gospodarskih vprašanjih) ter od namestništva v političnih vprašanjih in da se prenese vrhovna oblast na Dunaj v ministerstvo notranjih reči. S tem bi bile izločene češke manjšine v ponemčenih občinah, katere so dosedaj vendar dobivale v deželnem odboru kot kontrolnem organu nad občinami nekoliko zaslonbe, Nemcem na milost in nemilost ter bi se s pomočjo okrožnih vlad in okrožnih zastopov izvajala kar najbrezobzirnejša germanizacija. Da se bodo Čehi temu upirali, je samo po sebi umevno in žele bi bilo, da si tudi drugi slovanski poslanci ta dva zakonska načrta natančno pregledajo, predno zavzamejo svoje stališče v tem vprašanju. Danes meni, jutri tebi — zato pozor.

O Glasovanje o nujnih predlogih v zadnji seji parlamenta je bilo v marsičem zanimivo. Soc. dem. Seliger je predlagal, naj se sestavi odsek za uredbo narodnostnih razmer v celi državi. Proti nujnosti tega predloga so

LISTEK.

Izlet gospoda Broučka v 15. stoletje.

Četki opisal Svatopluk Čech. — Poslovenil Stanko Svetina. Dalje.

III.

Krepko se oddahnyši na svežem zraku, je spoznal gospod Brouček pred vsem za potrebno, da si zapomni zunanost hiše, ki je skrivala v sebi bodoče njegovo bogastvo.

Pogledal je zato navzgor in je opazil, da je hodnik, odkoder je ravnokar prišel, le obokana ozka ulica, ki je držala med dvema hišama k drugemu poslopju v ozadju, najbrže k bivšemu dvoru kralja Vaclava. Posvetil si je torej le vratica in je zagledal na njih krasno kovane okraske,

izmed katerih so se mu zdeli posebno čudni nekaki ptiči v vencih, popolnoma podobni onim, ki so naslikani na staromestnem mostnem stolpu.

Pa se je ozrl, da bi spoznal tudi ulico. Toda ni se mogel spoznati, čeprav je poznal Prago skozinsko. V ozki ulici je bila tma, toda v mesečini so se jasno poznali obrisi visokih, šilastih ščitov hiš, čudnih balkonov s stolpiči in mostovži, skladajoči fantastično sliko, na kakoršno se je gospod Brouček zaman spominjal iz svojih praških pohajkovanj.

„Najbrže sem kje v židovskem mestu“, je govoril sam zase. „Kajti tam se še najdejo tako zapuščeni stranski koti, kamor nisem niti jaz dozdaj zašel. To je res škandal, da sme sredi modernega mesta strašiti taka podrtija. Vedno se govori o regulaciji in bili so tudi že baje napravljeni nekaki načrti; toda mislim, da jo dočakamo

ravno tako kot pitno vodo, katero bi jim v ostalem, za svojo osebo še najložje izpregledal. Napoleon bi moral priti, kakor tedaj v Pariz, postaviti na štiri strani topove in razstreliti vse skupaj — to bi bila najlepša regulacija! Toda kaj pomaga regulirati na eni strani, ko se trosi na drugi denar za popravo starih vrat, stolpov in kapele, katerih imamo do sedaj v Pragi, da je kar groza in ki zavzemajo prostor samo zato, da bi mogel na njih prodajati zijala kak prismojen tujec. Koliko krasnih, visokih hiš bi moglo stati tukaj! Ampak to je samo zaradi tega, ker odločujejo pri občinskem svetu raznovrstni doktorji in profesorji.“

Kakor vidimo, je ostal gospod Brouček, — čeprav je imel še veliko starih navad, — vnet privrženec modernega napredka.

Dalje prih.

glasovali poslanci Narod. zveze. Zakaj? Saj vendar tudi sami zahtevajo, naj se jezikovno vprašanje reši v celi državi h kratu in ne samo na Češkem. Rusini so glasovali za predlog, njih jezikovne razmere so pa boljše nego naše na Koroškem.

v Bančno vprašanje. V zadnji seji bančnega odseka ogrskega parlamenta je ministerski predsednik dr. Wekerle izjavil, da je izdal načrt kartelne banke ter da ob enem izdeluje tudi trgovski minister Kossuth poseben načrt, ki bode nekaka spolnitev Wekerlovega načrta ter da bi bilo v smislu teh dveh načrtov bančno vprašanje v s smislu samostojne ogrske državne banke definitivno rešeno. Ogrski ministerski svet se bode tekom tega tedna sporazumel o rešitvi tega vprašanja. Odsek ne bo imel več ta mesec nobene seje, ta čas se bodo vršila pogajanja med obema vladoma. Jasno je, da načrt kartelne banke ne prodero. Wekerle to tudi dobro ve, s svojim načrtom hoče le dobiti še mesec časa in zavleči rešitev kolikor se da. Nadjati se je, da ostane avstrijski parlament in avstrijska vlada pri tem, da naj osiane banka taka kakoršna je, ali pa naj si vsaka država osnuje svojo samostojno banko na svoje stroške.

d O jezikovnem zakonu, ki ga predloži vlada prih. sredo parlamentu, pišejo „Lidové Noviny“, da ni njegova vsebina češkim poslancem še popolnoma znana. Deputacija čeških poslancev je bila pri češkem ministru Žačku, kjer je bila objavljena vsebina jezikovnega zakona in zakona o okrožni ustavi. Zdi se, da so v jezikovni zakon recipirane Stremayerjeve jezikovne naredbe, tako da bodo morala vsa sodišča na Češkem sprejemati češke vloge in je tudi češki reševati. Pri „nemških“ sodiščih pa, kjer sodniki ne bodo znali češki, se bode vršilo uradovanje s pomočjo uradnega tolmača in bo tako torej za Čeha neposrednost postopanja pri ustmenih razpravah pretrgana.

a Praga in Heb. Tudi bum! nemških buršev v Pragi je zopet v ospredju naše notranje politike. Minister notranjih reči je županu praškemu naročil, da mora skrbeti za to, da se sprehod nemških dijakov pred jutranjim krokom ne sme motiti. Ako bi se tem preširnim in izzivajočim gospodičem kaj zgodilo, proglasi vlada nad Prago izjemno stanje. Profesorji nemške univerze dijake čuvajo, naj se drže svojih „prav“ do buma ter dolže češko praško meščanstvo nasilstva proti nemškemu dijakom. Tako se postopa v Pragi in s Prago. V Hebu so se pa nemški purgarji spuntali, ker je v mestu prenočevalo nekoliko čeških poštnih ambulančnih uradnikov; pobili so okna na raznih hišah, vrgli Čeha iz (nemških) stanovanj itd. itd. Da se ta sramota, da bi v nemškem mestu Heba prenočevalo nekoliko čeških državnih uradnikov, torej predstavitev „državne autoritete“, zbrise, je vlada ukrenila, da se ima ambulančna služba takoj preurediti, da bodo češki uradniki v bodoče prenočevali v Karlovih Varih in ne več v Hebu! Državna autoriteta, ugled državne oblasti in vse najsakrosanknejše, kar imajo sicer ti državovzdržujoči gospodje na Dunaju proti nam Slovanom in našim opravičenim zahtevam, se je tu naenkrat umaknilo pred razgrajajočimi nemškimi Hebani. — Pražanom se pa grozi z izjemnim stanjem, ako bode kdo protestiral proti izzivanju nemških dijakov! Večje konfuznosti in onemoglosti vlade si pač ne moremo misliti. To so posledice dvojne mere.

v Češke obstrukcije se Nemci boje, čeprav svoj strah prikrivajo. Čehom očitajo, da njih početje ni nič drugzega nego lov na ministerske portfelje. „Deutschnationale Corresp.“ pravi, da

bi bilo najnevarnejše, ako bi vlada poskusila odkupiti se od češke obstrukcije z novimi koncesijami. Tega bi Nemci nikakor dopustili bodi si že v kateremkoli slučaju. Češki klerikalci ne bodo podpirali čeških nujnih predlogov; to nam priča, da bo centrum za vladni predlog — rešiti jezikovno vprašanje ne za celo državo ampak za Češko, torej za stari načrt izvajati narodno spravo od etape do etape.

a Srbsko-avstrijski spor bo tudi, kakor smemo upati, mirnim potom končan na ta način, da se Srbiji priznajo kake gospodarske in moralne koncesije. „Echo de Paris“ predlaga, naj bi se železniška proga Belgrad - Kragujevac - Vardište - Sarajevo dogradila do Gruža ali (Kaštel) Novega, in naj bi se tu na koncu te nove železnice osnovala prosta luka ter dovolil Srbiji prost izvoz svojih pridelkov. Za izvedbo tega projekta pa naj bi velesile prevzele garancije.

a Bolgarsko-turški spor bode mirnim potom rešen. Bolgarska vlada je ponudila Turčiji 100 milijonov frankov odškodnine. Velesile Turčiji nujno priporočajo, naj bolgarsko ponudbo sprejme.

a Sporazumjenje med Avstrijo in Turčijo na temelju že objavljenega protokola bo kmalo gotova stvar. Pogajanja so že malone končana.

u Papež se je udal svetu svojih ogrskih škofov in je suspendiral za dobo enega leta naredbo, na temelju katere bi katoliška cerkev ne priznavala veljavnosti zakonov sklenjenih med katoličani in drugoverci. Ogrski listi pišejo, da se bodo cerkveni krogi tekom t. l. prepričali, da je vsaka opozicija v tem obziru na Ogrskem nemogoča in da bo papež ta svoj dekret sploh preklical.

Dnevna kronika.

b „Slovanski centrum“ v nemško-klerikalni luči. „Gr. V.“ piše dne 31. januarja: „Dne 26. jan. se je konstituiral nanovo slov. centrum, katerega tvorijo katoliški Slovenci, Hrvati, katoliški Čehi in Starorusinci. Upamo, da „sl. c.“ ne bode le opora katoliške (= klerikalne) stvari, temveč tudi miru med narodi...“ Komentarja menda ne bode treba pisati.

Obrambni vestnik.

o Za družbo sv. Cirila in Metoda je nabrala gospica Marica Gačnik, blagajničarka tvrde „Merkur“, na plesnem venčku osobja zveznih podjetij v „Skalni Kleti“ K 15'40, za kar se ji izreče najtoplejša zahvala.

o Za družbo sv. Cirila in Metoda Pomota je bila v zadnjem „Narodnem Dnevniku“: Za C. M. družbo je nabrala ne Francika, ampak Ivanka Goršek v Zanierjevi podružnici v Dolenji vasi K 9'02 od gospodov: Fr. Stropnik in Šlander iz Dolenjevasi, Šeligo in Sulcer iz Št. Pavla, Ribič, Izlakar in gospe Šribar iz Št. Petra.

o Družba sv. Cirila in Metoda je prejela za rabljene poštne znamke 80 kron. Vrednost nekaterih znamk bi bila prav znatna, ako bi ne bili nabiralci odstrizali zobčastih robov. Iz Radovljice je prejela družba večje število znamk, v posameznih ovitkih lepo sortiranih in ohranjenih. S takimi znamkami se družbi resnično gmotno koristi. Na delo, prosimo!

o Družbi sv. Cirila in Metoda koristi gmotno, kdor uporablja Fockovo (iz Kranja), ali Gabrščekovo (iz Gorice) milo. S tema tvornicama je sklenila družba zvezo, ki je slovenstvu toliko v korist, kolikor cenimo vrednost, da ohranimo čez 50 slovenskih otrok našemu narodu v tistih pokra-

jinah, kjer bi izgubili mladino, ako bi je ne branila naša družba. Torej, gospodje, pozor!

o Nove podružnice družbe sv. Cirila in Metoda se snujejo: 1. za Škofeljo, Laverco, Rudnik in Pljavo gorico s sedežem v Škofelji; 2. za Domžale — Stob; 3. za Jarše — Mengeš; 4. za Holmec — Radomlje. Za domžalsko podružnico je nabranih že precej članov. Oživi se v najkrajšem času moška podružnica na Vrhniku.

o Družba sv. Cirila in Metoda je pridobila zadnje dni dva nova pokrovitelja: „Stalno omizje“ pri „Belem volku“ in gosp. Jak. Zadravec, veleposestnik v Središču. Tema se pridruži kmalu tretji tovariš: trgovina g. Fr. Kollmanna v Ljubljani, ki je v svoj, v ta namen izpostavljeni nabiralnik dobila družbi v zadnjih štirih mesecih že 100 K.

d Kakšne dolžnosti ima nemški minister? Ker so se slovenski poslanci pritožili v državnem zboru, ker se je nemški minister dr. Schreiner udeležil v Gradcu občnega zbora zloglasne Südmarke, so nemški časopisi užaljeni, češ da je ministrova dolžnost, da se pouči v krogu vodilnih mož tega nepolitičnega (?) društva o gospodarskem položaju južno-avstrijskega nemštva ter si da dati vsa potrebna navodila. Sedaj vemo, čemu plačuje država Nemcem ministra. Država pa tudi s tem neposredno podpira nemška bojna društva, ker daje minister dr. Schreiner ostenstativno velik del svoje ministerske plače mesečno v enakih delih „Schulverein“ in „Südmarki“.

d Nemška požrtvovalnost v nacionalne namene. Na Slovenskem so po vrsti večje občine, da, celo trgi, kjer še vedno ni podružnic našega edinega vseslovenskega obrambnega društva, družbe sv. C. i. M. Na Koroškem pa že skoraj ni več občine, ki bi ne imela delavne podružnice enega ali celo obeh nemških bojnih društev. Neznatna občina Renvice si je ustanovila nedavno podružnico „Schulvereina“, in takoj se je vpisalo 150 članov, med njimi več takih, ki so plačali 20 do 40 kron. Občina Prohl pri Mostu na Češkem ima le 51 hiš, a k novi podružnici „Schulvereina“ je pristopilo 70 članov. V Štoreh pri Celju imajo tudi tako podružnico, in dasi so prebivalci večinoma slovenski tovarniški delavci, šteje podružnica 106 članov. Ti ljudje seveda niso pristopili toliko vsled navdušenja za nemško stvar, kakor na pritisk delodajalcev. Sramotno bi bilo za vsako večjo slovensko občino, ako bi se med njenimi prebivalci ne dalo zbuditi zanimanje za naše obrambno delo.

a Prečitane časopise na mejo! Koliko prečitanih časopisov se zavrže n. pr. v naših mestih Ljubljani, Celju, Trstu, Gorici itd. In vendar bi lahko rodili še stoterne sadove za narodno probujo obmejnih Slovencev. Naj bi se lotil dela katero prosvetno društvo n. pr. „Prosveta“ ali „Akademija“, ki bi izdalo oklic v naših časopisih, naj bi rodoljubi oddajali prečitane časopise v določenih trgovinah in trafikah, kjer bi se vsak petek pobrali ter odposlali v obmejne kraje. Gotovo bi se pridružila tudi naša uredništva ter prepustila nekatere časopise, ki jih dobivajo v zameno. Pisarni družbe sv. Cirila in Metoda je znan rodoljub, ki bi prevzel stroške pošiljanja. „Narodni Jednota severočeška“ je lani izdala za časopise v take namene 11.232 K. In blagodejne posledice vidimo po celem severnem Češkem.

Dopisi.

iz Vuzenice: V našo grabo je privandral lansko leto neki lesotrtec iz Koroškega Člainscich z imenom

(pristno germansko ime!), ki bi z žulji takajšnjih kmetov najraje kar čez noč obogatel. Stavi sedaj veliko žago, da bi še to trohico gozdov, ki jih imamo, ugonobil. Možu so pa najbrž postavna določila premalo znana. Saj je treba vendar komisije, predno se začne s takim podjetjem. Občinski odbor, zgani se vendar! Južna železnica s svojim slovenozrcem kontrolorjem Spitzerjem vas je itak pri stavbi svoje nove čuvalnice popolnoma ignorirala. — Z vedno večjo sigurnostjo krožijo tudi po našem trgu vesti, da so naši tržani že sklenili ločitev trga od okolice. Ako bi imeli zadnjo besedo, bi bila ločitev že izvršena. A predložiti se mora tozadevno prošnjo. Mettinger bo gotovo župan! Že sanja o slavni preteklihi časih, ko je nemški župan (takrat je bila Vuzenica še popolnoma „tajč“; kako, vam sporočimo o priliki!) pri običajnih slovesnostih sedel pri oknu, mesto salonske suknje pa oblekel samo črni rokav ter ga kazal mimoidočim, gotovo iz same štedljivosti do občine. O zlati časi, morda se vendarle vrnete. Germanija, pridi nam na pomoč! Dasi ravno je ta zahteva največja bedastoča, vendar pričakujemo, da bo naš občinski zastop na braniku naših upravičenih zahtev.

Uredništvo in upravništvo „Narodnega Dnevnika“ in „Narodnega Lista“ imajo stalno telefonsko številko (Celje, interurban) 65

(Na isto številko kličite tudi „Izvrševalni odbor Narodne stranke“ in „Zvezo narodnih društev“.)

Štajerske novice.

b Bodimo zavedni! Zadnjič sem bil na kolodvoru v Celju pričal naši največji in najgrši napaki — narodni mlačnosti. Stal sem blizu kolodvorske blagajne in radovedno poslušal, je li zahtevajo stranke vozne listke večinoma nemški ali slovenski. A verjeti nisem mogel svojim ušesom! Akoravno so bile stranke večinoma slovenske narodnosti, kajti poznam jih kot zavedne Slovence in Slovenke (!), so govorile vse izključno nemško. Med njimi so se uvrstili kmetje iz dežele in tudi ti so zahtevali karte nemški in kako tudi drugače, saj jim gre slovenska narodno-slovenska inteligenca z dobrim zgledom naprej. Sicer hočemo priti drugič z imeni na dan! Proč s to mlačnostjo! Ravno ta tvori dober delež na naših velkih neuspehih!

b Plesni venček osobja „Zveznih podjetij“ v Celju, kateri se je izvršil v „Skalni kleti“ minulo soboto, je potekel zelo veselo in animirano. Vsi prostori so bili polni občinstva, katero je v lepo dekorirani dvorani vneto plesalo do ranega jutra. Vsa čast in hvala prirediteljem lepega večera, gostilničarju g. Viharju pa na izvrstni postrežbi.

a Slovensko delav ko podporno društvo v Celju je včeraj dopoldne nadaljevalo svoj občni zbor. Sklenilo se je, da se društvena gostilna ne opusti, ako lastnik hiše ne stavi glade stanarine nesprejemljivih pogojev. Denar, ki se je nabral doslej za društveno zastavo, se je dal odboru na razpolago v svrhu nabave godal za društveni tamburaški zbor. Pevski zbor se oživi in tamburaški zbor se ustanovi. Tako je upati, da se bo družabno življenje zopet začelo veselo razvijati.

v Na našo notico o trgovskih zvezah glede vinske kupčije na Čes-

tem nam pošilja g. dr. Chloupek iz Ljutomera pismo, katero je dobil na tozadevno vprašanje pri „Prvi skupni viniki zalogi čeških gostilničarjev“ v Pragi. Pismo se glasi sledeče: Vaš cenjeni dopis z dne 13. dec. 1908 smo vzeli s hvalo na znanje in si dovoljujemo Vam sledeče sporočiti: Letošnje leto imamo svojo potrebo večji del pokriti z nakupom 60—80 vagonov vina raznih provenijenc; potrebovali bi le še nekaj cenjenih vin za izdelovanje sladkega vina. Ta vina bimala imeti 9% alkohola in ceno 16—18 kron. Ako bi taka vina imeli, bi nam jih lahko kar najceneje ponudili in nam vzorce poslali. Priporočamo se itd. za ravnateljstvo Karol Vostrovský. — Toliko interesiranim krogom na znanje,

v Iz Maribora. Gojenje telovadbe v nemških telovadnih društvi. Primerjamo sklepna poročila telovadnih društev v Mariboru o obiskavanju telovadbe v preteklem letu 1908! „Marburger Turnverein“ ima povprečno na vsako telovadno uro n. celih 17 telovadcev, „Turnverein Jahn“ jih ima povprečno nad 17, slovenski telovadni društvi „Športno društvo“ in „Mariborski Sokol“ pa povprečno nad 26 (20—32). — Sklepnega računa nas naj ne bo sram. Na zdar!

a Umrli je v Celju v soboto gospa Neckermannova, vdova po bivšem celjskem županu in dež. poslancu dr. J. Neckermannu.

a XI. Občni zbor Savinske podružnice slov. plan. društva se je vršil zadnjo soboto v rdeči dvorani „Narodnega doma“. Načelnik nadučitelj Kocbek se spominja prerano umrlega člana dr. Dečka in zborovalci so mu zaklicali 3 kratni živijo. Tajniško poročilo poda učitelj Šijanec, blagajniško pa nadučitelj Kocbek. Izvoli se stari odbor: Kocbek, dr. Vrečko, Šijanec in Podbrežnik in v odbor celjskega pododseka pod vodstvom dr. Vrečka pa Salmič, Hočevnar, Krajnc, Vrečko Drag., Prekoršek, dr. Gv. Serbec in 1 član kluba naprednih celjskih akademikov, ki ga določi klub. Natančneje poročilo sledi.

a V Grobelnem sta ustanovila včeraj gg. dr. Božič in M. Stibler mlekarsko zadrugo. Nova zadruga pristopi Zadrugi Zvezi v Celju. Načelnik je g. Fr. Vuga.

Iz št. Jurja ob j. ž. Ustanovitve „Sokola“. Včeraj se je ustanovil odsek „Celjskega Sokola“ v št. Jurju ob Juž. žel. K tej ustanovitvi je priredil celjski Sokol pešizlet. Po poročilu pripravljalnega odbora je govoril načelnik „Celjskega Sokola“ brat Smertnik o pomenu in smotrih sokolstva, na kar se je izvolil pri volitvah odbora šentjurskega odseka za predsednika brat Čalek, za podpredsednika brat dr. Josip Ipavic in 7 odbornikov. V odboru so br. Al. Recelj, Fr. Urleb, Iv. Šošter, Fr. Ferlež, Ivan Kuster, Viktor Pancer in Andr. Oset. Novoizvoljeni odsek je na to pozdravil starosta „Celjskega Sokola“ brat dr. Gvidon Serbec. Pristopilo je 39 članov, čistega premoženja je 611 K. Ker šteje novi odsek navdušene narodnjake za odbornike, med člani pa zavedne in ponosne fante-telovadce, mu je zasigurana lepa bodočnost. Novim boriteljem za sokolsko misel naš krepki „Nazdar!“

a Iz Jurkloštra. Pri tukajšnji podružni cerkvi sv. Trojice služi za mežnarja Jože Gorjup, kateri opravlja ta posel že 53 let. Te dni je dobil od namestnije v Gradca kolajno za 40-letno zvesto službovanje. Čast vrlemu možu!

v Iz Ivanjkovec. Gg. Joško Rajh iz Mote in Lovro Petovar iz Ivanjkovec sta še kupila drugo polovico Stajnkovega posestva v Jeruzalemu in je

tako prišlo celo 24 oralov obsegajoče v najlepšemu vinskem kraju Ljutomerskih goric ležeče posestvo v zanesljivo slovenske roke.

v Grad Tal pri Gradcu bo prodal sedanji lastnik nek konzorcij iz Lvova, res neki tretji osebi, ki pa ni s srbskim dvorom v nikaki zvezi. Tako graški „Volksbl.“

o O „narodnoobrambne“ delu govoriči mariborska „Straža“. O Ciril-Methodovi družbi, najodličnejši slovenski obrambni organizaciji, še vedno ne izpregovori besede. Ali se resno poteguje za naklonjenost „Südmarke“?

o Mariborski klerik. „Südmarkovel“ so se ustrašili enotnega odpora proti njihovemu oznanjevanju bojkota slov. trg. in obrtnikov za svitlo kronce in sedaj so se začeli dolgovezno — izgovarjati. Toda pokazali so, kaki so — in tega jim naša narodna javnost ne pozabi.

o Samo sebe hvali mariborska „Straža“ kot „zares boljši“ list kot celjski „Dnevnik“. Lastna hvala, cena mala — je znani narodni pregovor.

v Iz Studene pri Mariboru. Nemci so res poslali protest proti ustanovitvi slovenske ljudske šole v Studencih v Gradcu in na vse dele sveta. Naj se potolažijo, saj pomagalo ne bo. Slovensko delo je dobro pripravljeno.

v Kmetijsko in bralno društvo na Zg. Ložnici pri Žalcu imenovalo je povodom glavne skupščine dne 31. m. m. nadučitelja, g. Antona Petrička v Žalcu, tajnika in blagajnika hmeljarskega društva, svojim častnim članom.

b Jurkovič — kandidira? V Šmarjah pri Jelšah kroži doslej še nepotrjena vest, da bode kandidiral v kmečk. obč. Šmarje-Rogatec nadučitelj Jurkovič v Šmarju pri Jelšah.

b Dvekronske tolarje bodo začeli kovati mesto dosedanjih goldinarjev. Novi tolarji bodo imeli v premeru 27 mm in bodo nekaj lažji ko dosedanjí goldinarji. Kovati se jih misli za 50 milijonov kron.

Kranjske novice.

Včerajšnji koncert „Slov. Filharmonije“ v Unionu, ki je povzročil Pammerjevo izvolitev, je bil skoro do cela prazen.

Važna polična razsodba. Upravno sodišče je razsodilo, da prebivalci politične občine Kamnik, ki niso v mestu Kamnik, torej so pač občani, a ne meščani kamniški, nimajo volilne pravice pri deželnozborskih volitvah v mestni kuriji. Ta odločba je velike načelne važnosti za več mest in trgov, pri katerih so bili napredni mandati v nevarnosti, ker so okoliške vasi volile v mestih.

Političen shod v Kamniku se je vršil včeraj dopoldan, sklican po društvu „Zora“. Dr. Žerjav je poročal o slovenskem vseučilišču ter pri tem omenil veliki pomen narodnega uradništva. Nemško uradništvo naj se bojkotira. Dr. Vilfan, poslanec Kamnika-Tržiča-Radovljice, je poročal o delovanju deželnega zbora. Izrekla se mu je zaupnica ter se je na predlog g. Saxa sprejela resolucija o vseučilišču in protest proti postopanju klerikalcev pri volitvi v „Trgovski zbornici“.

Nova poštna filijalka se nastavi v hiši „Ljudske posojilnice“ v Ljubljani.

Ljudski shod „N. D. O.“ v Ljubljani. Včeraj dopoldne se je vršil v veliki dvorani „Mestnega doma“ velik ljudski shod „N. D. O.“ na katerem se je razpravljalo strogo stanovsko vprašanje užitniških uslužbencev in onih cestne električne železnice. Prvogovornik, podpredsednik N. D. O. Juvan je

kazal na nedostatke mitničarjev. Najhujše je, da imajo še danes tak službeni red, ko so ga imeli uslužbenci menda pred 50 leti, ko sta prvič v najem vzela užitnino dva čifuta. Užitniški pazniki morajo namreč še danes biti 24 in tudi 30 ur v službi, dočim so le 12 ozir. 6 ur prosti. Govornik je tudi ostro kritikoval čuvalnice, v katerih je paznikom slabejše postlano kot psom. Sprejeta je bila resolucija, v kateri se pozivlja mestna občina ljubljanska, da uvede za te uslužbence 24 urno službo in nato 24 uric počitka. Tudi naj se sicer njihovo stališče olajša. Drugi govornik predsednik N. D. O. Ribnikar govori o električni železnici. Voznik električne železnice drži z eno roko električno pripravo, z drugo zavoro, z eno nogo vdarja na zvonec, z drugo stoji v kriminalu. Čakajo ga kazni od vodstva železnice za vsako malenkost, čaka ga pa tudi sodna kazen za vsako količjak večjo opustitev in pregreho. Pri ljubljanski cestni železnici pa gre kaznovanje za čez mero in izvira iz sekatur. Službena doba 14—15 ur na dan je predolga. Plača à 2 K in 2'20 na dan oziroma 18 K tedensko ne odgovarja napornosti in odgovornosti službe in tudi ne ljubljanski draginji. Cestna železnica ima samonemško uradovanje in nosi delavske prihranke v kranjsko šparkaso, dasi vživa dobiček od mesta. Tudi vodja ne zna slovenski, dasi bi po kontraktu to znati moral. Sprejela se je resolucija, ki vsebuje zahteve čeških cestnih železničarjev. Zahteva se slovensko uradovanje in slovensko vodstvo. Tudi naj se sprejemajo v službo delavci, če prav ne znajo nemški. — Nato je posl. Turk izjavil, da bosta s posl. dr. Oražnom v občinskem svetu delala za uresničenje izraženih teženj. Udeleženci, ki jih je bilo 250, so navdušeno odobraval.

a Skupščina „Zveze slovenskih pevskih društev“ je preložena na 14. marca t. l.

Izginila je iz Ljubljane 50 letna gospa Eliza Schivitz pl. Schivitzhofen, soproga pokojnega častnika.

Občinski svet trga Postojna je sklenil prositi, da se Postojna imenuje mesto. V prošnji se povdarja zgodovinsko važnost Postojne, posebej pa njeno važnost za tujski promet.

Koroške novice.

b Vremensko in potresno opazovalnico namerava ustanoviti, kakor poroča dunajska „Zeit“, na Obirju avstrijska družba za meteorologijo.

Primorske novice.

o Imenovanje. Cesar je imenoval Avgusta Jakobiča, dvornega svetnika pri najvišjem sodišču, za predsednika deželnega nadsodišča v Trstu.

o Napredek v tiskarstvu. V „Soči“ naznanja tiskar A. Gabršček, da je naročil za svojo tiskarno nov stavljalni stroj „Linotype“, ki bo omogočil, da „Soča“ postane sčasoma dnevnik.

Po svetu.

a V Dunajskem Novem mestu so pri dopolnilnih občinskih volitvah dne 27. m. m. prodrli socialni demokratje proti nemškim nacionalcem in kršč. socialcem.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Seje ministerskega sveta.

v Dunaj, 1. febr. Včeraj je ministerski svet sklenil, da na načrtu je-

zikovne predloge ne spremeni ničesar. Danes ime zopet sejo, v kateri bodo se obravnavale izključno gospodarske zadeve.

Nova češka stranka na Moravskem.

o Brno, 1. febr. Včeraj se je zvršila že napovedana fuzija „češke napredne“ in „češke ljudske“ stranke na Moravskem. Nova stranka se imenuje „češka napredna ljudska stranka na Moravskem“. V predsedstvo sta izvoljena posl. dr. Stransky in prof. tehn. dr. Holoušek.

Demonstracije za volilno pravico.

o Hanover, 1. febr. Včeraj so se vršile tukaj velikanske demonstracije delavstva za volilno pravico, pri čemer je prišlo do spopada s policijo. Policija je rabila orožje in je 25 oseb ranjenih.

Vseslovenski kmečki shod v Ljubljani.

o Ljubljana, 2. febr. (Pos. poroč. „Nar. Dn.“) Včerajšnji kmečki shod v „Unionu“ je otvoril ob 9. uri dr. Šusteršič; navzočih je bilo okrog 1200 zborovalcev. Dr. Krek ni bil poročevalc, ker ga je odbor kmečke zveze odstavil od poročevanja iz strahu, da bi kaj govoril v zagovor zavarovanja. (Torej pristni enfant terrible!) Kakor hitro je dr. Šusteršič izrekel besedo „starostno zavarovanje“, je zakričala vsa dvorana: „Dol ž njim. Ven ž njimi!“ Nato je dr. Šusteršič izjavil, da načrt še ni postava. Zborovalci so zakričali, da ne marajo nič slišati o načrtu. Nato je dr. Šusteršič dejal, da bo stranka ubogala kmete in da mora vlada za kmeta tudi kaj dati, na kar so zadoneli klici: „z farje dá, za kmete pa nič“. Nato je rekel, ne vem zakaj ste proti, saj je bil minister Prašek (agrarec) tudi zraven, ko se je postava delala. Nato so zadoneli klici: „Ja, drugod so kmetje poslanci, pri nas pa farji in doktorji!“ V splošnem šundru predlaga dr. Šusteršič za predsednika nekega Teršana. zborovalci so predlog odklonili, češ da tega človeka ne poznajo. Nato predlaga dr. Šusteršič 3 predsednike, zborovalci so pa rekli, da ne marajo nobenega. Vsled tega je predsedoval dr. Šusteršič sam.

Poslanec Mándelj, župan Stanonik in tajnik stranke dr. Rožič so skušali kmete pomiriti. Slednji je zaklical: „Bodite pametni; saj niste zverine!“ Ker kmetje niso hoteli poslušati, se je moralo takoj glasovati. Le pet rok se je dvignilo za starostno zavarovanje in še na te so zborovalci kričali: „Ven ž njimi! Pobijmo hudiče!“ Nato je govoril neki Štrukelj iz Notranjske ter predlagal, naj uradniki, ki imajo visoke pokojnine, plačajo za kmečko zavarovanje. Neki kmet iz Žumberka je napadal „Domoljuba“ in je izjavil, da je duhovščina zakon prikrivala in kmete vlekla za nos. Čuli so se klici: „Dol s farji“, na kar je dr. Krek vs rdeč skočil na oder in nekaj klical, pa se ga ni razumelo. Branil je nato duhovščino ter izrazil mnenje, da so vsi tisti, ki danes kriče, liberalci. Duhovščina postave niti ne pozna. Dr. Krek sam pravi, da že 2 meseca postavo študira, pa je še ni prečital. V tem hipu so klerikalni telovadci zgrabili nekega delavca in ga vrgli iz dvorane. Po tem pretepu je dr. Krek izjavil, da je on pisal v „Domoljub“ članke za starostno zavarovanje in krivdo vzame nase. Konečno dr. Lampe pozivlja vse kmečke zveze, naj se v vseh potrebah obračajo na deželni odbor, kateri jih bo bolj poslušal in upošteval kakor vse inženirje in izvedence. Stem je skušal obrniti pozornost na druge zadeve. V

imenu goriških kmečkih zvez pozdravlja shod Kremžar, v imenu štajerskih duhovnik in dr. Hohnjec, kateri z ozirom na nauk današnjega zborovanja izjavlja, da bodo tudi štajerski klerikalci proti kmečkemu zavarovanju. V splošnem nemira dr. Šušteršič ob četrt na 12 zaključni zborovanje, ki je pokazalo jasno, da se je začel kranjskim klerikalcem po deželi stolček majati. Cel shod ne pomenja ničesar drugega ko blamažo „vsemogočno“ Slov. „ljudske“ stranke.

Iz sodne dvorane.

b Panagl-Kodella. Od 26. do 30. jana se je vršila v Celju porotna obravnava zoper Florijana Panagla in Jož. Kodella radi hudodelstva goljufije. Predsedoval je dr. Schäftlein, obtožbo je zastopal dr. Bayer, zagovarjala sta gg. dr. Gvidon Sernec in dr. Schurbi. Panagl je bil že v zgodnji mladosti nastavljen pri različnih časniških podjetjih, katera so sprejemala inserate glede kupa in nakupa zemljišč, dokler ni prišel k podjetju „Internationalen Geschäftskourier in Wien“, kjer se začel njegova sleparstva. Kot agent tega podjetja je hodil od stranke do stranke in z zvičajnim prigovarjanjem, da je njegovo podjetje jako bogato, da lahko kupi dotično zemljišče, da posoja na zemljišča, uvajal dotične ljudi v zmoto, tako da so ti plačevali večje in manjše zneske, prepričani, da se bo posrečilo posestvo prodati ali pa dobiti kako posojilo.

Iz Dunaja je prišel koncem leta 1906 v Gradec in tam ustanovil skupno s Kodello „Internationalen Geschäftskourier in Graz“. Najela sta si 6 sob v jedni najzibavnejših ulic „Elisabeth-Gasse“ in hodila menjaje na „komisije“. Iz dnevnikov sta izvedela naslove kupa in prodaježelnih strank, nato sta pošiljala reklamne karte na te stranke, obetala, da pride čez nekaj dni zastopnik trdke brezplačno si ogledat dotično zemljišče; nato sta prišla tudi Panagl ali Kodella k dotičniku in skušala z raznimi zvičajami pridobiti stranke, da poplača večji ali manjši znesek; večkrat sta obetala za to posredovanje za prodajo zemljišča ali pridobitev posojil, ali pa tudi, da podjetje samo kupi dotično zemljišče. Na to sta objavila v svojem listu, ki je izhajal od 3. decembra 1906 do 15. marca 1907 nekoliko inseratov. List se je razpošiljal po Štajerskem, Koroškem in Kranjskem in je ležal po kavarnah in gostilnah. Prišlo pa ni do nobene prodaje. — Nastopal je posebno Panagl jako elegantno s cilindrom in z monoklom in tako varal lahkoverno ljudstvo. Ko pa je Panagl zvedel, da ga zasleduje državno pravdnstvo, je pobegnil v Švico. Od tod se je ponudil

za agenta pod imenom „Tschurl“ jednakega podjetja „Realitäten Verkehrs-bank in Wien“. Od tod pa je kmalu odšel v Toplice na Češkem, kjer je ustanovil skupno z nekim Gunstom „Verkehrszeitung in Teplitz“.

Ta časopis je izšel 2krat, Panagl je mral pobegniti. V zadnjem času je nastopal tudi kot agent namišljenega podjetja „Reichsdeutsche Grundstücksbörse in Berlin“. Državno pravdnstvo je obtožilo 123 slučajev goljufije, ki so tudi občutno zadeli Slovence na Štajerskem, Koroškem in Kranjskem. Že julija lanskega leta je bila razpisana porotna obravnava zoper Florijana Panagla, ki se pa ni mogla vršiti vsled njegove zelo hude pljučne bolezni. — Kmalu nato je ušel Panagl in nadaljeval svoje goljufije na Nemškem, dokler ga tam niso prijeli in je tudi tam ušel. Končno se je vrnil na Avstrijsko in je bil prijat v Solnogradu. Panagl je šele 22 let star, pa pljučna bolezen ga je strašno zdelala. Porotniki so potrdili vsa vprašanja glede goljufije, razun onih slučajev, glede katerih je odstopil državni pravdnik od obtožbe. Samo vprašanje, če je hotel goljufati tudi tiskarskega podjetnika Rotensteinerja iz Toplic, naročivši pri njem tiskovin za 263 K 40 v, katerega račun seveda ni plačal, so porotniki zanikali. Tudi Celjana Kodello, ki je vodil slovensko korespondenco, so spoznali porotniki krivega in sicer solidarno s Panaglom vseh goljufij, ki se nanašajo na „Grazer Geschäftskurier“. Sodni dvor je obsodil Panagla na pet let, Kodello na 18 mesecev težke ječe. Panagl gotovo ne doživi konca kazni.

Društvene vesti.

b Slovensko trgovsko društvo v Mariboru priredi v nedeljo, dne 7. t. m. ob 8. uri zvečer v dvorani „Narodnega doma“ veliki koncert s plesom, na kojega se slavno občinstvo opozarja.

b V Studenicah priredi „Dravinjski krožek“ slovenjebistriškega učiteljskega društva v nedeljo 7. svečana ob treh popoldne II. roditeljski sestanek. Prvi sestanek v Poljčanah se je bil dobro obnesel. Slovenski stariši, sezite po zlatih zrnih, ki Vam jih nudijo učitelji Vaših otročičev v roditeljskih sestankih.

a Ženska podružnica sv. Cirila in Metoda v Ptujju skliče na četrtek, dne 4. febr. 1909. ob 3. uri popoldne v „Narodnem domu“ (prvo nadstropje) svoj občni zbor z običajnim sporedom.

a Akademsko društvo slov. veterinarjev na Dunaju. Uvažujoči vsestransko slabe svoje razmere so si ustanovili slovenski veterinarji na ustanovnem obč. zboru 20. jan. t. l. svoje društvo. Prva naloga društva bo, skrbeti za vsestransko strokovno izobrazbo članov, zlasti natančno proučevanje ramer v domovini; gojila se bodo toraj predavanja o stroki in izleti v razna gospodarska podjetja, ki nam jih nudita dunajska okolica in mesto v prav

obilni meri. Vodilo bo tudi statistiko slov. živinozdravnikov in mest. Skrbeti bo trebalo za primeren naraščaj — letos je prvoletnik Slovenec le jeden — saj bo v kratkem zopet mnogo mest praznih in zasedli jih bodo Nemci, ker bo manjkalo Slovencev. — Odbor se je zvolil sledeče: Predsednik: Joško Šink, podpredsednik: Tone Peršuh, tajnik: Fr. Ks. Zavrnik, blagajnik: Lojze Škof, knjižničar in gospodar: Nace Šlajpah, namestnika: J. Kodre in P. Škofič, preglednika: V. Večaj in Tone Sok.

V. izkaz darov za „Društveni dom“ v Št. lju.

Od 1. — 24. januarja 1909.
Fr. Jež stud. iur. Vipava 17.40 K, nabral v gostilni g. Perhavca; od teh je darov. g. Fr. Skapin trgovec iz Trsta 11.50 K. Janko Pelc v Policah pri Radgoni 2 K in en ruski rubelj: 2.50 K Fr. Sparl Jarenina 4.10 K, zložila vesela družba pri g. Lamplu pri Sv. Marjeti o. P. Vesela družba v gostilni g. Mlinariča pri sv. Trojici v slov. gor. pri licitaciji ene narodne znamke 6 K. Anton Lekše, Mozirje 21 K, nabral pri odhodnici č. g. Gosaka v gostilni g. Zdravka Vasle, Ignacij Supanič, Vajgen — Jarenina 22 K, od katerih je daroval g. dr. M. Schmirmanu 20 K. Fr. Robič, dež. odbornik, Gradec 30 K. K. Rois, Jarenina 3 K. Ognjeslav Skamlec, kaplan Ljutomer 10 K. Mariborski samski klub na Silvestrov večer v Št. lju 6 K. „Slovenec“, Ljubljana 40.50 K. Ruhe Fr. tehnik Kostanjevica 11 K. Blaž Dvoršak, kaplan Slivnica p. Celju 5 K. Fr. Zacherl, učitelj Ljutomer 5 K, kot prebitek bral. krožka gospe Mine Ivančič, M. Smid Solčavski 5 K. Slovenski udeleženci nemškega živinorejskega tečaja v Mariboru po g. Fr. Lileku 10 K. Rozalija Kotnik, kuharica, Gradec. Marica Stelcer, Celje

po g. Fr. Sparlu 2 K. M. Kren, Št. lju, 1 K. Klub slov. naprednih akademikov 150 K. Zagajski v Mialinji 100 K. R. Krener kaplan, Sv. Rupert v Slov. gor. 25.37 K, od teh je darovala naša rojakinja gospa J. Ješovnik 4 K, gspdd. M. Ješovnik 2 K, č. g. Krener 2 K, ter tamošnje bralno društvo 17.37 K kot izkupiček slaščic raz božičnega drevesca „Nožike z Bleda“, M. Cvirn, Trst ulica comerciale 46 — 2 K. Jos. Kranjc, kaplan Sv. Pet. n. Maribora 5 K. Vlado Pušenjak, nadrevizor, 122 K, kot zbirko udeležencev zadržnega tečaja v Celju. Sebast. Polančič, hišnik v bogoslovju Maribor 10 K. Fr. Žilčar, tajnik posojilnice Sv. Jur o. j. z. darilo veselih gostov na gostiji go-p. Ludovika Cngmajster in gospe Rozike 6.33 K. Obitelj Šerbinekova v Svečini 4 K. Skupaj v tem izkazu 630.70 K. Vsega skupaj 1309.19 K. Rojaki! spominjajte se svojih obmejnih bratov na veselih in veselih gostijab v letošnjem „fašenku“, ter darujte za „Slovenski društveni dom“ v Št. lju!

Št. lju v Slov. gor. dne 24. jan. 1909.
Za odbor: Franjo Žebot.

Loterijske številke.

Trst, 30. januarja 1909: 77, 5, 7, 85, 6,
Linc. „ „ „ 42, 5, 9, 18, 76.

Učenec

sin poštenih, kmečkih starišev, se sprejme po dovršenju ljudske šole takoj v trgovino z mešanim blagom pri **Ivanu Traunu**, Ptujška gora pri Ptujju. 87 3-1

Mali oglasnik

Plača se za enkratno objavo 60 vin.
za dva- ali večkratno objavo za vsakokrat 50 „
Če znaša oglas več kakor 5 tiskanih vrst, se plača za vsako nadaljno vrsto 10 „
Oglase v „Malem oglasniku“ se plačuje vnaprej (tudi v znamkah). Na vprašanja, tičoča se oglasov, odgovarjamo le, če je priložena vprašanju znamka ali dopisnica za odgovor.

Upravništvo „Narodnega Dnevnika“.

Monograme, razna vezilna dela

izdeluje po ceni neka gospa v Mariboru. — Naslov v trgovini V. Weixla v Mariboru. Gosposka ulica. 20 1

Kupim hišo

v prometnem kraju, pripravno za malo trgovino, blizu dobrega studenca za izdelovanje sodovce. — Ponudbe na Jos. Stokavnik, Dol pri Hrastniku. 18 3-2

Zahvala.

Rodbine: dr. Janko Serneč-eva v Mariboru, prof. Koprivnik-ova in dr. Rudolf-ova se zahvaljujejo iskreno pevcem Slovanske čitalnice v Mariboru in vsem, ki so se ob smrti dr. Janka Serneca, odvetnika v Mariboru, spomnili njegovih zaslug ter žalujoče rodbine in za vso njej izraženo sožalje.

Zvezna trgovina

Rotovška ulica 2 v Celju Ček. rač. št. 75.221

Svoji k svojim!

TRGOVINA s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem priporočila: kancelijski, konceptni, pisalni, dokumentni, ovalni, barvani itd. papir. Prodaja c. kr. šol. knjig in igralnih kart. Lastna zaloga šol. zvezkov in risank. Svinčniki, peresa, peresniki, vsake vrste črnilo in barve, radirke, tablice itd. Največja zaloga vseh tiskovin za krajne šolske svete, občinske urade, hranilnice in posojilnice, okraj. zastope, župnijske urade, odvetnike, notarje, privatnike itd. Trgovske knjige v vseh velikostih, z eno ali dvema kolonama črtane, vezane v papir, platno, gradl ali pa v polusuje. Dopisnice umetne, pokrajinske in druge. Zavitki za urade v raznih velikostih. Molitvenke itd. Priznano dobro blago. Solidna in točna postrežba. Cene nizke.



Zvezna tiskarna v Celju

Schillerjeva cesta št. 3. Ček. račun št. 75.222.

TISKOVINE v moderni obliki so dandanes, kakor znano, potreba vsakega podjetja, ki hoče uspešno delovati, kajti tiskovine brez učinka romajo navadno vsled pomanjkanja časa neprečitane v koš. Sleheral ki to upošteva in deluje dosledno v tem smislu, zamore vsak čas računati na dosežen uspeh, ker se prejemu usili nehoti prepričanje, da deluje v zornim podjetjem, katero se potradi v vsakem oziru izvršiti naročila skrajno natančno in z namenu potrebnim učinkom. Zavod, ustrezajoč vsem zahtevam na polju moderne tiskarske tehnike je „Zvezna tiskarna v Celju“. Založena z modernimi črkami in okraski, kakor tudi opremljena z brzotiskalnimi stroji najnovejše konstrukcije in zlagalnimi pristrojji je v položaju v polni meri zadovoljiti svoje cenj. stranke.

Zvezna knjigovoznica

Schillerjeva cesta 3 v Celju Schillerjeva cesta 3

Svoji k svojim!

UDOBNO urejena ter opremljena z najnovejšimi pomožnimi stroji, z modernimi črkami in okraski se priporočila slav. občinstvu, korporacijam, društvom in uradam v izdelovanje vseh v svojo stroko spadajočih del od najpreprostejših do najfinišnejših izpeljave. Vezanje knjig za privatnike, društva in korporacije se izvršuje v najkrajšem času. Trgovske knjige v zelo trpežni vezavi. Hranilne in zadržne knjigalice s črnim, zlatim in barvastim tiskom v moderni izpeljavi. Zapisniki vsakovrstne oblike. Galanterijska dela. Natis na trakove. Časopisne mape za kavarne, gostilne in društva. Aktivi fascikli za odvetnike in urade. Za trgovce, tovarne in obrtnike se najhitreje izvršuje vzorčne knjige. Strogo solidno delo. Primerne cene.